

Lov og ulov på Markoppneset

Som kjent blei anleggsarbeidet til Nussir på Markoppneset i Repparfjorden stansa i juli fjor, og har ennå ikke kommet i gang igjen. Først blei det stansa av naturengasjerte ungdommer, så av klagebrev som gjorde at kommunen måtte sette byggetillatelsen på vent og så av Statsforvalteren som oppheva tillatelsen og krevde ny behandling. Det har nå gått over to måneder siden kommunen fikk saka i retur og media som har forsøkt å få et svar på hva som vil skje framover har ikke fått klare svar.

I Ságat 06.05.2022 er ordfører Terje Wikstrøm intervjuet, og hans bidrag er å være fornærma på Statsforvalteren:

"– Vi i Kvalsund kommune gjorde en mindre reguleringsendring på Markoppneset. Der statsforvalteren, daværende fylkesmannen, sa at kommunen bør vurdere en konsekvensutredning i saken. Statsforvalteren har to muligheter, det ene er merknad, det andre er innsigelser. Hadde dem ment det, hadde dem kommet med en innsigelse, men dem kom med en merknad. Det er nesten som et notat. Vi opprettholdt det som «det her er en mindre vesentlig endring». Vedtaket ble sendt til statsforvalteren, og også her har de mulighet å klage på det, det gjør dem ikke.

– Fem organisasjoner klager på manglende konsekvensutredning på Markoppneset, som de selv (statsforvalteren, journ. anm.) har vært med på, sender et brev tilbake til kommunen der det ikke går an å lese en konklusjon ut av. Det må tas en beslutning. Og beslutningen på det her tidspunktet ligger ikke på lokalt nivå, det ligger enten på statsforvalter- eller på statlig nivå."

Hva er så innholdet i den "mindre reguleringsendringen"? I 2018 blei det gjort hele ti endringer i planen. Likevel er revisjonen bare vedtatt av utviklingsutvalget, uten behandling i kommunestyret og uten høring. Det kan man etter loven bare gjøre dersom det er snakk om "mindre endringer", og dette blei seinere et sentralt spørsmål i Statsforvalterens vurdering av om et vedtak basert på disse endringene var lovlig.

I reguleringsbestemmelsene av 2004 sto det:

4.1.4. *Bebyggelsen skal ha flatt eller tilnærmet flatt tak. Maks. byggehøyde skal være 12 m, målt fra gjennomsnittlig terrenghøyde ved bygget.*

4.1.5. *Bebyggelsen skal gis en utforming som er tiltalende i seg selv og i forhold til omgivelsene. Det skal benyttes utvendige farger som er tilpasset området.*

4.1.6. *Forurensende og eksplosjonsfarlig industri tillates ikke innenfor planområdet.*

I forhold til dette blei det gjort store endringer: Maks byggehøyde blei økt til 15 m, samtidig som det blei gitt et viktig unntak: "Mindre bygningsvolumer og tekniske anlegg, eksempelvis siloer, kan etter nærmere vurdering tillates etablert med byggehøyde på inntil 35 m." Punkt 4.1.6. over er rett og slett fjerna, dette kan ikke forstås på annen måte enn at man nå hadde en konkret industri i tankene som nettopp var forurensende og/eller eksplosjonsfarlig.

Den viktigste endringa i forhold til Nussir var trolig tillegget som kom inn i pkt. 2.2.1.: *Før tiltak iverksettes i byggeområdene og kaiområdene, skal det utarbeides detaljreguleringsplan som viser tomter, bebyggelse, interne veier, parkeringsplasser, snøopplag og hensyn til støy. **Plankravet gjelder ikke terrengbearbeiding/-planering og masseuttak/-lagring i områdene I1 – I7.*** Med andre ord: Utbyggere kan fjerne alt av vegetasjon og jordsmonn og sprengte bort fjellmasser uten at det finnes noen detaljreguleringsplan!

Dette er altså det ordføreren ser som "mindre endringer", som verken trengte kommunestyrebehandling, høring eller konsekvensutredning.

Når det blir klaga over kommunale vedtak er det Statsforvalterens oppgave å foreta legalitetskontroll. I dette tilfellet har Statsforvalteren allerede før byggetillatelsen gitt en advarsel som kommunen har valgt å ignorere. Nå har Statsforvalteren gitt klar melding til kommunen om at saka må behandles på nytt. Men kommunens svar er å skyve saka fra seg og ikke ta stilling til egne feil. Dette viser at vår klage i høst var helt på sin plass.

Denne saka er bare et av mange tilfeller der offentlige institusjoner har brutt lovverket for å få gjennom norgeshistoriens største planlagte forurensinger. Vi kommer til å fortsette å påpeke og påklage feil som blir gjort og vi håper at vi engang kommer dit at utbyggingssaker i Norge blir behandla i samsvar med norsk og internasjonal rett.

Naturvernforbundet i Vest-Finnmark, Annie Henriksen, leder
Naturvernforbundet i Ávjovárri, Piera Jovvna Somby, leder